

Govor koordinatorja Mladinske iniciative za 3. razvojno os Aljaža Verhovnika na svečani prireditvi Ambasadorji HOČMO CESTO!, 22.11.2018 v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika na Ravnah na Koroškem

Spoštovani!

Mladinska iniciativa za 3. razvojno os deluje vse od poletja 2014. Je sestavni del Mladinskega sveta Ravne na Koroškem. Iniciativa predstavlja spontani odziv in stisko mladih Korošcev zaradi slabe prometne povezanosti naše regije s centrom države.

Večkrat smo že nizali podatke, ki kažejo alarmantno podobo Koroške in kličejo po interventnih ukrepih. Ravno zaradi alarmantnosti bom ponovil nekatere. Vsakodnevno se iz naše regije s trebuhom za kruhom odpelje več kot 5.000 ljudi. Mnogi od teh tudi po cesti proti Arji vasi, katera je označena kot najbolj smrtonosna cesta v Sloveniji. V teh razmerah je Koroško od leta 1991 do leta 2015 zapustilo skoraj 37% mladih. Prebivalstvo se zato stara, koroška demografska oblika pa dobiva podobo žare, katere izraz že sam po sebi pove dovolj.

Aktivnosti na projektu severnega kraka 3. razvojne osi se kljub vsem oviram premikajo. Vsaj tako smo bili informirani na zadnjem sestanku, konec oktobra. Prepričan sem, da nam bo z zadnjimi informacijami postregla kar ministrica sama, katere današnji obisk v Mladinski iniciativi razumemo kot njeno aktivno prizadevanje za čim prejšnji pričetek gradnje 3. razvojne osi. Na tem mestu ocenjujem, da so naši začetki sodelovanja med iniciativo, odborom in ministrstvom mnogo bolj obetavni, kot so bili pred štirimi leti.

Če smo lani na tem srečanju poudarjali, da sta v letu 2017 sprejeta, državni prostorski načrt Šentrupert-Velenje ter podpis Protokola o izgradnji hitre ceste na Koroško, odprla vrata koroški hitri cesti, lahko danes ocenimo, da vse vendarle ne bo potekalo tako gladko. Korošci smo že dolga leta ujetniki umeščanja trase na relaciji med avtocesto A1 in Velenjem. Ko je bil ta državni prostorski načrt sprejet, je bilo konec izgovorov, da se bo cesta od Velenja proti Koroški pričela projektirati oz. graditi tedaj, ko bo znana trasa med avtocesto A1 in Velenjem. Izjemno smo bili veseli, ko je bila ta trasa lani januarja trasa umeščena. A zadeve so se zapletle. Prišlo je do presoje ustavnosti in zakonitosti uredbe o državnem prostorskem načrtu, ustavno sodišče pa po javno dostopnih informacijah, že od septembra prednostno obravnava zadevo in pušča v negotovosti več kot 100.000 prebivalcev. Hkrati pa je trasa med Velenjem in Slovenj Gradcem že vse od leta 2013 umeščena in pripravljena na vse nadaljnje aktivnosti.

Zato upamo, da bo Ustavno sodišče kmalu odločilo o prihodnosti trase. Hkrati pa so nujni pogovori o realni uresnitvi časovnice iz protokola o izgradnji 3. razvojne osi. V Mladinski iniciativi si prizadevamo, da bi datum pričetka gradnje 3. razvojne osi na Koroško, december 2019, ostal realna črka na papirju. Zato pričakujemo jasne in realno izvedljive odgovore ministrstva in Družbe za avtoceste. Seveda vsak odmik od zastavljene časovnice predstavlja nezadovoljstvo, saj na to cesto čakamo predolgo. Po drugi strani pa moramo biti zmerni optimisti in realno načrtovati aktivnosti. Zato bomo tudi razumni. Vendar vse v smislu aktivnih premikov k čim prejšnji izgradnji te nujno potrebne prometnice.

Slika na terenu je kljub vsemu zmerno optimistična. Na odseku Velenje – Slovenj Gradec se izvaja projektiranje in vsa opravila, ki sodijo zraven. Gre za zelo zahtevno delo, ki ga Slovenija ni videla vse od projektiranja in gradnje trojanskega dela avtoceste... Z optimizmom nas navdaja tudi študija, katero je Družba za avtoceste predstavila konec letošnjega poletja. Ta je na podlagi dejstev ugotovila, da bomo na odseku med Slovenj Gradcem – Dravogradom in Ravnami v prostor umeščali štiripasovnico, do Prevalj pa bo potekala nova dvopasovnica. Takšna usmeritev prostorskega umeščanja 3. razvojne osi na čisto severnem delu pomeni veliko, kajti v Mežiški dolini je locirano jedro koroškega gospodarstva. Zato pričakujemo, da bomo v začetku prihodnjega leta aktivno pričeli z uvedbo postopka za sprejem državnih prostorskih načrtov tudi na tem odseku.

Zaveze iz protokola jemljemo Korošci zelo resno in to ne glede na sestavo vlade, kajti ta cesta je državnega pomena in ni miloščina Koroški. Je strateški projekt Republike Slovenje in nam pripada. Argumenti zanj so več kot očitni. Zato bodo prihodnje aktivnosti Mladinske iniciative za 3. razvojno os še naprej predstavljale spontan odziv civilne družbe mladih, ki želi aktivno participirati pri razvoju naše regije. Mnogi iz naše generacije so za vedno odšli, mi pa vztrajamo in verjamemo, da bo 3. razvojna os kot cesta priložnosti nekoč prišla v naše kraje.

Spoštovani!

Današnja prireditev Ambasadorji HOČ`MO CESTO! je druga zapovrstjo. Iz študije o Koroški in 3. razvojni osi, ki nosi istoimenski naslov HOČ`MO CESTO!, je nastal spontani, koroški aktivistični pozdrav. Mladinska iniciativa za 3. razvojno os ocenjuje, da v okolju Koroške in tudi izven obstajajo osebe in organizacije, ki so dejanski ambasadorji koroških prizadevanj za izgradnjo 3. razvojne osi. Tako je prišlo do oblikovanja pobude Ambasadorji HOČ`MO CESTO.

Mladinska iniciativa nazive podeljuje organizacijam in posameznikom, ki so s podporo in aktivističnim delom presegli okvire rednega delovanja svoje organizacije oz. funkcije, hkrati pa je naziv spodbuda za njihovo aktivno prizadevanje za 3. razvojno os tudi v bodoče. S povezovanjem smo najmočnejši in to je glavno sporočilo današnjega dogodka.

Letošnje nazive ambasadorjev HOČ`MO CESTO! bomo podelili medijem, brez katerih si ne znamo predstavljati našega dela. Vse pobude in sporočila naše iniciative bi bile zaman, če nas ne bi podpirali ravno mediji in njihovi predstavniki. Med letošnjimi prejemniki je čutiti naklonjenost izgradnji projekta 3. razvojne osi. Zato se na tem mestu v imenu Mladinske iniciative zahvaljujem vsem letošnjim nagrajencem za podporo. S podelitvijo nazivov Mladinska iniciativa za 3. razvojno os krepim krog podpornikov in sklepa t.i. »ljudsko koalicijo« v prizadevanjih za cesto, ki za Korošce predstavlja upanje in obstoj.

Prav gotovo med nami obstajajo še druge osebe ali organizacije, ki si poleg današnjih prejemnikov tudi zaslužijo ta naziv. Zato bomo nazive podeljevali tudi v prihodnje in v skladu s podanimi pobudami.

Ob tej priložnosti želim najprej čestitam vsem prejemnikom naziva ambasadorji HOČ`MO CESTO. Zahvaljujem se vsem za udeležbo. Zlasti častni gostji, ministrici za infrastrukturo mag. Alenki

Bratušek. Iz tega mesta pozivam vse deležnike prizadevanj za 3. razvojno os, da sodelovanje še okrepimo in s skupnimi močmi dosežemo, da se bo ta cesta na Koroško pričela čim prej graditi.

Hvala lepa in HOČ`MO CESTO!